

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK

JMÉNEM REPUBLIKY

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátu složeném z předsedkyně JUDr. Barbary Pořízkové a soudců JUDr. Radana Malíka a JUDr. Petra Mikeše, Ph.D., v právní věci žalobce: **L. F.**, zast. Mgr. Jaroslavem Topolem, advokátem se sídlem Na Zlatnici 301/2, Praha 4, proti žalovanému: **Krajský úřad Pardubického kraje**, se sídlem Komenského nám. 125, Pardubice, proti rozhodnutí žalovaného ze dne 24. 7. 2013, č. j. KrÚ 49502/2013/ODSH/8, v řízení o kasační stížnosti žalobce proti usnesení Krajského soudu v Hradci Králové – pobočky v Pardubicích ze dne 23. 4. 2014, č. j. 52 A 80/2013 – 109,

t a k t o :

Usnesení Krajského soudu v Hradci Králové – pobočky v Pardubicích ze dne 23. 4. 2014, č. j. 52 A 80/2013 – 109, **se zrušuje** a věc **se vrací** tomuto soudu k dalšímu řízení.

O d ů v o d n ě n í :

I. Vymezení věci

[1] Podanou kasační stížností se žalobce (dále jen „stěžovatel“) domáhá zrušení v záhlaví označeného usnesení Krajského soudu v Hradci Králové – pobočky v Pardubicích (dále jen „krajský soud“), kterým byla odmítnuta jeho žaloba proti shora uvedenému rozhodnutí žalovaného, a to pro opožděnost.

[2] Rozhodnutím žalovaného bylo zamítnuto odvolání a potvrzeno rozhodnutí Magistrátu města Pardubic ze dne 17. 4. 2013, č. j. OSA/P-160/13-D/35, jímž byl stěžovatel uznán vinným z přestupku podle § 125c odst. 1 písm. f) bod 3 zákona č. 361/2000 Sb., o provozu na pozemních komunikacích a o změnách některých zákonů. Tohoto přestupku se měl dopustit tím, že dne 19. 1. 2013 okolo 15:30 hod. na silnici č. II/324, v obci Hradiště na Písku, řídil vozidlo značky Škoda, reg. zn. 3AD 4591, přičemž překročil v daném místě nejvyšší dovolenou rychlost jízdy o 25 km/h.

[3] Z obsahu správního spisu, zejména z dokladu o doručení (doručenek), krajský soud ověřil, že žalobou napadené rozhodnutí bylo doručeno fikcí zástupci stěžovatele v přestupkovém řízení, R. K., bytem P. 1954, P., a to dne 5. 8. 2013, když podle údajů na doručence byla zásilka připravena k vyzvednutí dne 25. 7. 2013.

[4] Podle § 24 odst. 1 zákona č. 500/2004 Sb., správního řádu, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „správní řád“), platí, že jestliže si adresát uloženou písemnost ve lhůtě 10 dnů ode dne, kdy byla k vyzvednutí připravena, nevyzvedne, písemnost se považuje za doručenou posledním dnem této lhůty. Uvedená lhůta 10 dnů tedy začala běžet dnem 26. 7. 2013 a skončila dnem 5. 8. 2013.

[5] Zákonem stanovená dvouměsíční lhůta pro podání žaloby skončila uplynutím dne, který se svým označením shoduje se dnem, který určil počátek lhůty. Tímto dnem byl den 5. 8. 2013, kdy bylo napadené rozhodnutí žalobci doručeno a uvedená dvouměsíční lhůta pro podání žaloby tedy skončila v pondělí 7. 10. 2013.

[6] S ohledem na to, že žaloba byla podána až dne 21. 11. 2013, tj. po uplynutí uvedené lhůty pro podání žaloby, soud žalobu dle § 46 odst. 1 písm. b) zákona č. 150/2002 Sb., soudního řádu správního, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „s. ř. s.“), pro opožděnost odmítl.

[7] Zbývá dodat, že v daném případě žalovaný doručoval správně žalované rozhodnutí prostřednictvím elektronické podatelny žalovaného na elektronickou adresu uvedeného zástupce žalobce v přestupkovém řízení, přičemž když přijetí této písemnosti její adresát nepotvrdil, tak žalovaný správně doručoval zásilku obsahující žalované rozhodnutí tak, jakoby adresát o doručení na elektronickou adresu nepožádal (§ 19 odst. 8 správního řádu).

II. Obsah kasační stížnosti a vyjádření žalovaného

[8] Stěžovatel napadá usnesení krajského soudu kasační stížností z důvodu dle § 103 odst. 1 písm. e) s. ř. s.

[9] Rozhodnutí krajského soudu je nepřezkoumatelné pro nedostatek důvodů. Uvádí, že v žalobě namítal, že mu rozhodnutí bylo doručeno dne 22. 10. 2013, nikoli dne 5. 8. 2013, jak vyznačil žalovaný na napadeném rozhodnutí. Má za to, že žádná datová zpráva nebyla na elektronickou adresu zástupce stěžovatele doručena a ani ve spisu o tomto doručení neexistuje žádný důkaz.

[10] Ve spisu je založena pouze třířádková tabulka, ze které nelze seznat, jaká písemnost byla vypravena, z jaké elektronické adresy a na jakou elektronickou adresu byla vypravena, jaký je její obsah, ani to, zda se nevrátila jako nedoručitelná.

[11] Tato tabulka v žádném případě neprokazuje, že žalovaný vypravil napadené rozhodnutí na elektronickou adresu zástupce, jak bez bližšího odůvodnění konstatoval krajský soud.

[12] V souladu s rozsudkem Nejvyššího správního soudu ze dne 10. 5. 2007, č. j. 9 As 24/2007 - 57, představuje odmítnutí žaloby natolik závažný zásah do práv stěžovatele, že podmínky pro takové rozhodnutí musí být jednoznačně zjištěny a prokázány.

[13] Krajský soud pouze konstatoval, že „*žalovaný doručoval správně žalované rozhodnutí prostřednictvím elektronické podatelny žalovaného na elektronickou adresu uvedeného zástupce žalobce*“, ačkoliv posouzení této skutečnosti je pro včasnost žaloby zásadní.

[14] V souladu s nálezem Ústavního soudu ze dne 6. 3. 1997, sp. zn. III. ÚS 271/96, musí z odůvodnění rozhodnutí vyplývat vztah mezi skutkovými zjištěními a úvahami při hodnocení důkazů na straně jedné a právními závěry soudu na straně druhé. V případě, kdy odůvodnění neobsahuje konkrétní důkazy, nýbrž pouhé odvolání na obsah spisu, jsou právní závěry soudu porušením ústavního principu zákazu libovůle v rozhodování.

[15] S ohledem na výše uvedené je stěžovatel přesvědčen, že lhůta k podání žaloby byla zachována. Ta totiž začala plynout až dne 22. 10. 2013, kdy zástupce nahlédl do spisu, neboť dovozovat účinky doručení fikcí na trvalou adresu v případě, že mu nebylo nejprve správním orgánem doručeno na jeho adresu elektronickou, nelze.

[16] Navrhuje napadené usnesení zrušit a věc vrátit soudu k dalšímu řízení.

[17] Žalovaný ve vyjádření ke kasační stížnosti pouze sdělil, že se plně ztotožňuje se závěry krajského soudu.

III. Posouzení Nejvyšším správním soudem

[18] Nejvyšší správní soud posoudil formální náležitosti kasační stížnosti a shledal, že kasační stížnost byla podána včas, jde o rozhodnutí, proti němuž je kasační stížnost přípustná a stěžovatel je zastoupen advokátem (§ 105 odst. 2 s. ř. s.). Na základě kasační stížnosti přezkoumal napadené rozhodnutí krajského soudu v souladu s § 109 odst. 3 a 4 s. ř. s., vázán rozsahem a důvody, které uplatnil stěžovatel v podané kasační stížnosti, dospěl k závěru, že kasační stížnost je důvodná.

[19] Jediným důvodem kasační stížnosti je nepřezkoumatelnost usnesení krajského soudu, který se dle tvrzení stěžovatele opomněl vypořádat s námitkou, že žalobní lhůta pro podání žaloby začala běžet až dne 22. 10. 2013, přičemž správnost postupu žalovaného pouze konstatoval a bez jakéhokoliv bližšího odůvodnění odkázal na spis.

[20] Nejvyšší správní soud je soudem přezkumným, který je při přezkumu napadeného rozhodnutí vázán rozsahem a důvody kasační stížnosti, nejedná-li se o takové vady, ke kterým je povinen přihlížet z úřední povinnosti. Nepřezkoumatelnost rozhodnutí je natolik závažnou vadou, že k ní soud přihlíží i bez námítky, z úřední povinnosti.

[21] Bližší vymezení kritérií přezkoumatelnosti zákon nestanoví, avšak jejich rozsah postupně vymezila judikatura jak Nejvyššího správního, tak i Ústavního soudu.

[22] Z konstantní judikatury Ústavního soudu [srovnej např. nález ze dne 2. 6. 2009, sp. zn. II. ÚS 435/09 (všechna zde uvedená rozhodnutí Ústavního soudu jsou dostupná na <http://nalus.usoud.cz>)] vyplývá, že postup, kdy soud nedostojí své zákonné povinnosti a nevypořádá se dostatečně s námitkami uplatněnými účastníky řízení, nelze akceptovat, neboť by znamenal otevření cesty k potenciální libovůli v rozhodování. Nedodržení zákonné povinnosti rozhodnutí řádně odůvodnit se může projevit jednak tím, že soud se se zjištěnými skutečnostmi nebo tvrzenými námitkami nezabývá vůbec, či se s nimi nevypořádá dostatečně. Oba uvedené druhy pochybení soudu v odůvodnění mají za následek nepřezkoumatelnost takových rozhodnutí.

[23] Jak uvedl Nejvyšší správní soud v rozsudku ze dne 14. 7. 2005, č. j. 2 Afs 24/2005 – 44, není-li z odůvodnění napadeného rozsudku krajského soudu zřejmé, proč soud nepovažoval za důvodnou právní argumentaci účastníka řízení v žalobě a proč žalobní námitky účastníka považuje za liché, mylné nebo vyvrácené, nutno pokládat takové rozhodnutí za nepřezkoumatelné pro nedostatek důvodů ve smyslu § 103 odst. 1 písm. d) s. ř. s. zejména tehdy, jde-li o právní argumentaci z hlediska účastníka klíčovou, na níž je postaven základ jeho žaloby. Nestačí, pokud soud při vypořádávání se s touto argumentací účastníka pouze konstatuje, že tato je nesprávná, avšak neuvede, v čem (tj. v jakých konkrétních aspektech resp. důvodech právních či případně skutkových) její nesprávnost spočívá.“

[24] V žalobě podané krajskému soudu dne 22. 11. 2013 stěžovatel mj. uvedl, že žalobu považuje za včas podanou. Dle jeho přesvědčení žalovaný při doručování pochybil, neboť i přes požadavek zmocněnce nebylo rozhodnutí doručeno na zvolenou e-mailovou adresu. Zdůraznil, že řádný pokus o doručení na tuto adresu nevyplývá ani ze spisového materiálu. Nový zmocněnec se o napadeném rozhodnutí dozvěděl až dne 22. 10. 2013, při nahlížení do spisu.

[25] Žalovaný ve vyjádření k žalobě uvedl, že mu není zřejmé, z jakého důvodu má stěžovatel za to, že mu napadené rozhodnutí bylo doručeno až 22. 10. 2013. Konstatoval, že rozhodnutí bylo dne 24. 7. 2013 zasláno zmocněnci jednak prostřednictvím elektronické pošty (viz průvodka přiložená u rozhodnutí) a zároveň fyzicky poštou (viz doklady a rozdělovník uvedený v rozhodnutí). Žalovanému je z úřední činnosti známo, že si zmocněnec stěžovatele sice nechává na svůj e-mail pravidelně zasílat písemnosti od správních orgánů, ale zpravidla je nepotvrzuje. Fikce doručení i právní moc rozhodnutí byla tedy počítána od doručení prostřednictvím poštovní přepravy.

[26] Stěžovatel podal k vyjádření žalovaného obsáhlou repliku, ve které zpochybňoval zákonnost vypravení napadeného rozhodnutí na e-mailovou adresu zmocněnce, a to z důvodu neodeslání podání z elektronické podatelny úřadu.

[27] Krajský soud bez jakéhokoliv bližšího odůvodnění odkázal na správní spis a konstatoval, že „Zbývá dodat, že v daném případě žalovaný doručoval správně žalované rozhodnutí prostřednictvím elektronické podatelny žalovaného na elektronickou adresu uvedeného zástupce žalobce v přestupkovém řízení, přičemž když přijetí této písemnosti její adresát nepotvrdil, tak žalovaný správně doručoval zásilku obsahující žalované rozhodnutí tak, jakoby adresát o doručení na elektronickou adresu nepožádal (§ 19 odst. 8 správního řádu).“

[28] Jaké úvahy krajský soud k takovému závěru vedly z odůvodnění dovodit nelze. Nejvyšší správní soud proto rozsudek krajského soudu zrušil a věc mu vrátil k dalšímu řízení [§ 103 odst. 1 písm. d) s. ř. s.]. Krajský soud je při novém projednání věci vázán právním názorem zdejšího soudu; v novém rozhodnutí ve věci krajský soud rozhodne i o náhradě nákladů řízení o kasační stížnosti (§ 110 odst. 3 s. ř. s.).

P o u č e n í: Proti tomuto rozsudku **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 3. července 2014

JUDr. Barbara Pořízková
předsedkyně senátu